

Aastapäevamõte

Ja jällegi käes 24. veebruar, tähistamiseks Vabariigi iseseisvumist, seda juba 88. korda. Kõhkluseta pühim kõigist pühadest, väärtustades eesti rahva iseteadvuse avaldumist ning otsustuskindlust karmidel aegadel pea sajandi jagu möödani. Pole kerge sõnu seada minevikumeenutustes, tagasi vaadates... Vabadussõda vaprustalonina, millegipärast üha tuhmima läikega, Tartu rahu hiilgus, vihapisarad silmi toovad venestamisaja vägiteod, värskemast taasriikluse tulek tormi Rahvarinde ja aatelse Eesti Komitee toimetamisel... taamal tipnemas oma säravas kõiksuses Euroliidu kuldsed tähed.

Oleme nüüd siis maailmakodanikud?

Kahtluseta. Kuid kindel on see, nähes meie riikluse sümbolit, sinimustvalget, heisatamas-lehvitatamas kas piiri taga või kodutanumal, väriseb süda ja hõiskab hää: eesti meel ja eesti keel peavad jääma ja neid peab mõõtma igavikuga! Vaadates vapralt tulevikku, ent hoides hoolsalt oma rahva mälu... Selleks on seatud ka meid, siin ja praegu, väikese Eestimaa väikese Juuru valla inimesi.

Ilusaid aastapäevamõtisklusi!

Hannes Vald
Vallavolikogu esimees

90 päeva vallavanemana

Hea vallarahvas! Päevaks, kui värske lehenumber teie postkastidesse jõuab, olen ametis olnud juba 90 päeva. Nii nagu uuel töökohal ikka, alustasin minagi olukorraga tutvumisest. Täna seks olen vallaasutustele tiiru peale teinud ja saan oma mõtteid hetkeolukorrast teiega jagada.

Lähtun volikogu seisukohast, et vähemalt järgneval neljal aastal jätkab Juuru väikevallana, mis tähendab, et mõne naabriga ühinemisest ei räägita, kuid koostööd ja ühiseid ettevõtmisi ei välis-tata.

Meie peamine mure on allasutuste killustatus, olemasolevate hoonete halb seisukord ning mis peamine, puudub ülevaade ja ühtne arusaam, mida me vajame tulevikus. Kui suured peavad olema lasteaiad, kui palju on vaja hooldekodusid kohti, mil määral me suudame oma asutusi üleval pidada.

Kindlasti ei ole kõik korras teenuste kvaliteediga, tehakse otsuseid, mis lihtsamad ja mugavamad. Meil on küll arengukava, kus kirjas, millal peame midagi renoveerima või ehitama, kuid selge pole, kes seda peab ellu viima, kelle jaoks ja kui pikaks ajaks.

Tavakodanik ei mõtle täna sellele, milline on Juuru, Järlepa või mõni teine küla aastate pärast. Sundida siin ei saa, kuid selgitama peaks.

Arvan, et see on küsimus kõigile vallakodanikele. Eriti aga neile, kes täna Juu-

ru valla asutuste tööga või valla juhtimisega rahul ei ole.

Igas külas ja asutuses tuleb leida arengule orienteeritud inimesi, neid kes ei ootaks, et keegi tuleb ja teeb. Kui oleme täna valmis ise panuse andma, siis liigume koos kiiremini edasi. Kui kohalikku initsiatiivi pole, saab loota ainult vallaametnike suutlikkusele või riigi poolt seadustega ettekirjutatule.

Heameel on tõdeda, et täna seks on omaalgatus tunduvalt rohkem kui eile. Uues vallavolikogus on energilisi ja initsiatiivikaid liikmeid, kes valmis ühiste eesmärkide nimel pingutama. Järlepa valiti külvane, kes kogub enda ümber hakkajaid inimesi, et valminud arengukava alusel külaelu edendada ja kaasa lüüa planeeritud haridus- ja kutuuri-keskuse loomisel. Atla küla on võtnud eesmärgiks seltsimaja rajamise, esimesed sammud on juba tehtud. Ühinege nende inimestega!

Me elame maal – küldes ja väike-asulates – me oleme siia jäänud, me hoiame oma kodupaika, see on meie elustiil!

Soovin Juuru valla elanikele Eesti Vabariigi 88. aastapäeva puhul jõudu, tervist ja pikka aega!

Lugupidamisega

Margus Jaanson
Juuru vallavanem

Täna lehes:

Vallavolikogus	lk 2
Päevakajalist Juuru Gümnaasiumis	lk 4
Kirjutati alla leping Juuru Mihkli kiriku orel restaureerimiseks	lk 5
Järlepa sai külvane	lk 5
Märtsis on asja Härglasse	lk 5
<i>In Memoriam</i> Illar Eesik	lk 6
Näitused Mahtra Talurahvamuuseumis	lk 8
Spordiaasta 2005	lk 9
Tunnike metsaraamatu avatud lehekülgedel	lk 11

Eesti Vabariigi 88. aastapäeva tähistamine Juurus 24. veebruaril 2006

- 7.30 Lipu heiskamine
Juuru Rahvamaja ees
- 15.00 Kontsert-palvus Juuru Mihkli
kirikus. Õpetaja Tauno Kibur,
Juuru Rahvamaja segakoor.
Viimane orelimäng enne
restaureerimist,
organist Kristel Aer
- 16.00 Juuru Vallavolikogu esimehe ja
Juuru vallavanema vastuvõtt
Juuru Rahvamajas
(kutsetega)
- 17.30 Lipu langetamine
Juuru Rahvamaja ees

Vallavolikogus

Anu Teras

Volikogu sekretär

Vallavolikogu 8. detsembri 2005. a istung toimus Juuru vallamajas. Istungist võttis osa seitse volikogu liiget.

■ Otsustati Juuru Vallavolikogu 19. märtsi 2003. a määrusega nr 11 kinnitatud „Juuru valla põhimääruses“ teha mitmeid peamiselt vallavolikogu valimise ja tegevusega seotud muudatusi. Põhimääruse korrigeerimise vajaduse tingis kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmine.

■ Juuru Vallavolikogu eelarve- ja majanduskomisjoni liikmeteks kinnitati:

- Villem Reinaas,
- Liia Koorits.

■ Juuru Vallavolikogu haridus-, kultuuri- ja spordikomisjoni liikmeteks kinnitati:

- Aili Normak,
- Tauno Kibur,
- Sirje Laansoo,
- Laine Oeselg,
- Tiia-Helle Schmitte,
- Toivo Tuberik.

■ Vaike Tuisk andis ülevaate valla 2005. aasta eelarve kümne kuu täitmisest. Vallavolikogu võttis informatsiooni teadmiseks.

■ Kinnitati Juuru vallavalitsus neljaliikmelisena järgneva struktuuriga:

- vallavanem,
- kolm vallavalitsuse liiget.

■ Vallavalitsuse liikmeteks kinnitati:

- Aili Normak,
- Marina Runno,
- Peeter Teras.

■ Otsustati maksta vallavalitsuse liikmetele ning vallavalitsuse töö korraldamise eest vallasekretäri hüvitist 600 krooni kuus.

■ Arutusel olid järgmised jooksvad küsimused:

- võimalused jõulutoetuse maksmiseks 65-80-aastastele pensionäridele;
- vallavalitsuses ja hallatavates asutustes täitmata ametikohad;
- internetiühendus vallas;
- asulakeskuste kaunistamine jõulude puhul.

■ Vallavalitsus informeeris volikogu:

- lumetõrjetööde teostaja leidmiseks väljakuulutatud konkursi tulemustest;
- Hansapangaga sõlmitud koostöölepingust pangabussi teenuse kasutamiseks.

Vallavolikogu 22. detsembri 2005. a istung toimus Juuru vallamajas. Istungist võttis osa kaheksa volikogu liiget.

■ Moodustati ajutine komisjon valla arengukava ja põhimääruse läbivaatamiseks ja muudatusettepanekute tegemiseks koosseisus:

- Margus Jaanson,
- Aili Normak,
- Kuuno Ahlberg,
- Enn Sassian,

- Rait Talvoja,
- Hannes Vald.

■ Vallavolikogu esindajateks Juuru valla preemiate määramise komisjonis nimetati:

- Marco Lee,
- Hannes Vald.

■ Kinnitati kaugküttepiirkonna piirid, kaugküttevõrguga liitumise ning eraldumise tingimused ja kord ning soojuse piirhinna kooskõlastamise kord Järlepa külas.

■ Kehtestati 2006. aastal Juuru vallas maamaksu üldmääraks 2,1% maa maksustamishinnast aastas ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks 1,4% maa maksustamishinnast aastas.

■ Kooskõlastati Varbola-Loone matkakoridori teemaplaneering.

■ Otsustati maksta 100 krooni jõulutoetust vallaelanikele vanuses 70 kuni 79 eluaastat.

■ Vallavalitsus informeeris volikogu:

- üürivõlglastest ja võlasummadest;
- sotsiaalpindadest ja nende olukorrast;
- munitsipaalpindadest ja nende kasutamisest;
- valla teede parandamisele ja lumetõrjele kulunud rahalistest vahenditest 2005. aastal;
- lumekoristusest valla teedel;
- Juuru Gümnaasiumi hoolekogu moodustamisest;
- vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamisest Juuru alevikus.

Vallavolikogu 26. jaanuari 2006. a istung toimus Juuru vallamajas. Istungist võttis osa üheksa volikogu liiget.

■ Otsustati panna vallavolikogu ajutise komisjoni koostatud valla arengukava projekt kõrvuti kehtiva arengukavaga avalikule väljapanekule valla kodulehele ning raamatukogudesse, määrata muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 6. veebruar 2006 ning viia arengukava muutmise teine lugemine läbi vallavolikogu 16. veebruari istungil.

■ Toimus valla 2006. aasta eelarve esimene lugemine. Otsustati lugemine katkestada, jätkata seda vallavolikogu 16. veebruari istungil ja kehtestada parandus- ja täiendusetpanekute vallavalitsusele ning volikogu eelarve- ja majanduskomisjonile esitamise tähtajaks 6. veebruar 2006.

■ Algatati Järlepa haridus- ja kultuurikeskuse detailplaneering. Planeeritav ala on 1,2 ha suurune. Detailplaneeringu eesmärgiks on krundile ehitusõiguse määramine, tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha määramine ning maakasutuse sihtotstarbe muutmine.

■ Otsustati delegeerida kooli vastuvõtu korra kinnitamine vallavalitsusele.

■ Moodustati Juuru valla preemiate määramise komisjon koosseisus:

- vallavolikogu esindajad: Marco Lee ja Hannes Vald;
- vallavalitsuse esindajad: Margus Jaanson ja Aili Normak;
- MTÜ Järlepa Kodukultuuri Selts esindaja: Tamara Anderson;
- Mahtra Talurahvamuuseumi esindaja: Rait Talvoja;
- Juuru Spordiklubi esindaja: Rain Tulp.

■ Juuru valla esindajateks ja esindajate asendajateks Eesti Maaomavalitsuste Liidu üldkoosolekul (Maapäeval) nimetati: – vallavolikogu esindajana Hannes Vald, asendaja Margus

Ruus;
– vallavalitsuse esindajana Margus Jaanson, asendaja Aili Normak.

■ Juuru valla esindajaks MTÜ Raplamaa Jäätmekäitluskeskus üldkoosolekul määrati Margus Jaanson.

■ Juuru Vallavalitsuse majandustöötajad Kalev Niinemetsa volitati teostama kontrolli ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatud või ühendatava kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni nõuetele vastavuse üle.

■ Vallavalitsus informeeris volikogu:

– Kultuuriministeriumile esitatud kultuuri- ja spordiobjektide investeeringute kavast 2007. aastaks, milles pakuti rahastatavate objektidena välja Juuru Rahvamaja ning Järlepa haridus- ja kultuurikeskus;

– Mahtra Rahvakooli direktori Toivo Tuberiku ja MTÜ Mahtra Rahvakooli Liidu esindaja Jaan Urveti osavõtul toimunud arupidamisest;

– Mahtra sõja 150. aastapäeva tähistamise ettevalmistustöödest.

Vallavolikogu 16. veebruari 2006. a istung toimus Juuru vallamajas. Istungist võttis osa üheksa volikogu liiget.

■ Kinnitati arengukava 2004-2010 muudetud kujul, arvestades laekunud ettepanekuid ning vallavalitsusele tehti ülesandeks esitada järgmiseks korraliseks vallavolikogu istungiks investeeringute kava 2006-2010.

■ Jätkati valla 2006. aasta eelarve esimest lugemist. Vaike Tuisk selgitas eelarveprojekti pärast eelmist volikogu istungit tehtud muudatusi. Eelarve esimene lugemine lõpetati.

■ Kinnitati vallavalitsuse struktuur:

1) juhid:

- vallavanem,
- vallasekretär,

2) vanemametnikud:

- pearaamatupidaja,
- sotsiaal- ja lastekaitsespetsialist,
- haridus- ja kultuurispetsialist,
- keskkonna- ja maaspetsialist,
- ehitus- ja planeeringuspetsialist,
- raamatupidaja,
- raamatupidaja-kassapidaja,
- registripidaja,
- maakorraldaja,

3) abiteenistujad:

- majandustöötaja,
- kalmistuvaht (1,4 ametikohta),
- heakorraldaja (6 kuud 1 ametikoht ja 6 kuud 0,5 ametikohta),
- avahooldustöötaja.

■ Koolitoetuse määraks kehtestati 2006. aastal 1000 krooni (vastavalt vallavalitsuse kehtestatud korrale makstakse toetust lapsevanemale/eeskostjale tingimusel, et taotleja ning lapse elukohana on rahvastikuregistrisse kantud Juuru vald. Toetus on ühekordne ja seda makstakse lapse koolimineku esimesel aastal).

■ Otsustati maksta lapse sünni puhul sünnitoetust 4000 krooni lapsevanemale, kelle elukohana on rahvastikuregistrisse kantud Juuru vald.

■ Alates 1. märtsist 2006. a kehtestati Juuru valla haldus-territooriumil asuvate Juuru vallale kuuluvate:

- munitsipaalaluruumide üüri piirmääraks 20 krooni üldpinna ühe ruutmeetri kohta kuus;

– sotsiaalaluruumide üüri piirmääraks 5 krooni üldpinna ühe ruutmeetri kohta kuus;

– mitteiluruumide üüri piirmääraks 20 krooni üldpinna ühe ruutmeetri kohta kuus.

Avalduse alusel võib vallavalitsus anda eluruume ja mitteiluruume üüri üüri piirmäärast väiksema hinnaga.

■ Otsustati võõrandada avaliku enampakkumise korras Juuru vallale kuuluvad korteriomandid asukohaga:

– Juuru alevik Staadioni 11-20;

– Järlepa küla Keskuse 9-1.

Alghinna määramise õigus anti vallavalitsusele.

■ Otsustati määrata Juuru valla:

- elutöö preemia Elli Saarele,
- aasta sotsiaaltöö preemia Öie Mesilale,
- aasta haridustöö preemia Anneli Simkinile,
- aasta kultuuripreemia Tiivi Lepikule.

■ Vallavalitsusele anti volitused Eesti Riikliku Arengukava meetme 3.6 (kohaliku initsiatiivi arendamine – LEADER tüüpi meede) asutajaõiguste teostamiseks.

Vallavolikogu järgmine istung toimub
9. märtsil 2006 algusega kell 14.00
Juuru vallamajas.

Vallavolikogu otsuste ja määrustega on võimalik tutvuda valla kodulehel www.juuru.ee, raamatukogudes ja vallavalitsuse kantseleis.

VEE TARBIJATELE JA LAPSEVANEMATELE

Suur palve kõigile, kes tasuvad oma arveid internetipanga kaudu:
palun kirjutage selgituste lahtrisse arve number, mille eest te tasute.

Kellel on internetipüsiühendus ja e-maili aadress, võivad tellida meilt e-arved, sellega hoiame kokku paberit, marke, seega säästame loodust.

Arveid saab tasuda ka otsekorraldusega – teie hoolitsete selle eest, et iga kuu 15.–20. kuupäevani on teie arvelduskontol piisavalt raha ja teie arved on alati tasutud. Teenustasu maksekorralduse eest tasub Juuru Vallavalitsus.

Oleme lahkesti nõus teile täpsemat infot jagama telefonil 484 4376.

Tamara Anderson

E. Vilde nim. Juuru Gümnaasium

elab nüüd igapäevast koolielu, külm enam õppetööd ei sega.

Neljapäeval, 19. jaanuaril oli koolis 17 õpilast põhikoolist ja 45 gümnaasiumist, reedel, 20. jaanuaril oli koolis vaid gümnaasiumiosa: 52 õpilast 62-st.

Seaduse järgi võib algkooliõpilane koju jääda 20 ja põhikooliõpilane 25 külmakraadi juures, gümnaasium teeb tööd niikaua, kuni ruumide temperatuur lubab.

Meie kooli renoveeritud osas on tänu küttesüsteemide täielikule väljavahetamisele ruumid püsivalt soojad, nii toimuski gümnaasiumi õppetöö vajadusel algklasside ruumides.

Eriolukorrast lähtudes korraldati ümber toitlustamine. Juurust kaugemal elavad põhikooliõpilased viis majandusjuhataja Valdis Tammik kooli käsutusse antud väikebussiga koju. Käredale külmale vaatamata tegid 11.-12. klassi õpilased oma varemplaanitud kehalise kasvatuse tunnid Valtu ujulas ära ja 30 õpilast käis veel õhtul Estonia teatris balletietendusel.

Suur tänu kõigile õpetajatele, majandustöötajatele ja õpilastele. Kogu koolipere oli rahulik, organiseeritud ja abivalmis.

Aitäh ka lapsevanematele, kes kõige

külmemal päeval oma põhikoolis käivad lapsed koju jätsid! Meie uue majaosa ruumid on külmad: pooleist korrust aknaid vahetamata ning kütetorustik 23 aastat vana, II korruse klassides oli 20. jaanuaril ainult 9 kraadi sooja. Seadus sätestab, et sellistes külmades ruumides tuleb õppetöö ära jätta.

Kahetsusväärne on, et just külmadel päevadel oli probleeme õpilastranspordiga.

Tähelepanu!

■ **Muutunud on kooli telefoninumber.** Uued numbrid kooli kodulehel, aga ka 23. jaanuaril õpilaste poolt kodusse toimetatud kooli infolehel.

■ **Alates käesolevast õppeaastast kehtib uus hindamisjuhend**, millega saab samuti tutvuda kooli kodulehel.

■ **Alates 1. veebruarist on kooli koduleheküljel väljas meie kooli 2006. a. vastuvõtutingimused.**

Klassijuhatajatel on edasi öelda suur tänu kõigile lapsevanematele, kes on käinud arenguvestlustel.

Päevakajalist koolis vahendas

direktor **Sirje Laansoo**

E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi hoolekogu

pidas esimese koosoleku 17. jaanuaril. Hoolekogu esimeheks valiti Jüri Piigli ja aseesimeheks Nele Aus. Hoolekogusse kuuluvad veel Kaido Kaur, Kadri Oberg, Ants Raismaa, Margus Ruus, Anneli Ots, Tauno Kibur ja Kaire Sepper.

Hoolekogu vaatas läbi kooli vastuvõtmise tingimused ning sõnastas esmased teemad, millega tegelema hakatakse: õpetajaskond ja täiendkoolitus, õpikud, õpilaskoha maksumus, pikapäevarühm 5.-6. klassi õpilastele, kooli koduleht ja avalikkussuhted. Järgmine koosolek peetakse 7. märtsil.

Aili Normak

JUURU KOOL KUTSUB

E. Vilde nim. Juuru Gümnaasiumi vilistlaste, õpetajate ja töötajate KOKKUTULEK toimub 18. märtsil 2006. a.

- 16.00 Küünalde süütamine Juuru kalmistul
- 18.00 Aktus rahvamajas
- 19.00 Koosviibimine koolimajas tantsumuusika ja üllatuskülalistega
Õhtu juht Allan Hook
Rootsi laud ja baar
Õpilastööde näitus-müük
Oksjon

Eelregistreerimine kooli kantseleis, tel. 489 0161. Osavõtumaks 160 kr, pensionäridel 100 kr tasuda hiljemalt 13. märtsiks Juuru Vallavalitsuse arvelduskontole nr 1120050706 Hansapanka (märgusõna „kokkutulek“, lõpetamise aasta) või kooli kantseleisse.

Osavõtutasu kohapeal 200 kr, pensionäridel 100 kr.

Info: www.juuru.edu.ee, tel. 489 0165, 5340 0645, e-kiri pille.malva@mail.ee

Kirjutati alla leping Juuru Mihkli kiriku oreli restaureerimiseks

Aili Normak

8. veebruaril kirjutati Juuru Mihkli kirikus alla lepingu oreli restaureerimiseks. Õpetaja Tauno Kibur pidas lühikese palvuse, kus märkis selle sündmuse erakordselt suurt tähtsust Juuru kogudusele, aga ka vallale, kihelkonnale ja Eestile tervikuna.

Viimaseid kordi enne restaureerimist kõlas ka vana orel. Musitseerisid sihtasutuse juhatuse liige Kristel Aer ja rahvusvaheliselt tuntud oreliekspert Göran Grahm.

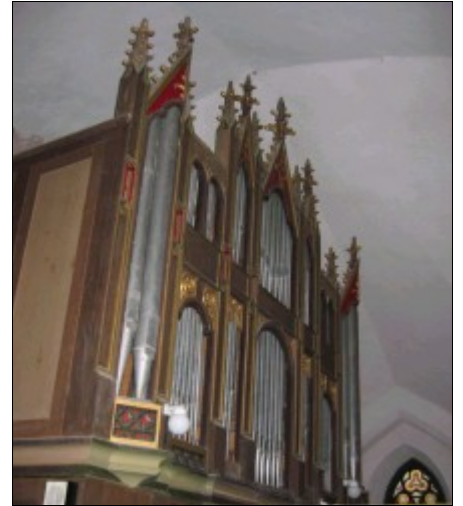
Orelit hakkab restaureerima OÜ Kriisa Oreliehitus, häälestavad soome orelimeistrid Helmuth Gripenroeg ja Kalevi Mäkinen. Restaureerimise üldmaksumus on 1 112 500 krooni, 8. veebruaril oli

Sihtasutuse arvel 489 391 krooni ja 56 senti, millest ligi 380 000 krooni on saadud erasikute annetustest, toetanud on Juuru ja Kaiu vald ning Eesti Kultuurkapital.

Ühisel lõunasöögil kinnitasid nii koguduse, sihtasutuse juhatuse kui restaureerijate esindajad oma kindlat usku, et ühisel jõul saab eesmärk täidetud. Oma toetust fondi tegevusele väljendas ka vallavanem Margus Jaanson.

Pidulikku sündmust olid kajastamas ajakirjanikud "Eesti Kirikust" ja "Nädaligest". Mõlemas lehes avaldati üleskutse teha annetusi oreli restaureerimiseks.

Sihtasutuse juhatuse nimel tänan lahkeid annetajaid ja loodan neid kõiki kohata jõuluajal, kui kuuleme uueks saanud vana orelit häält.

Võimalus toetada Juuru Mihkli kiriku oreli restaureerimist!

SA Juuru Mihkli Kiriku Oreli Fond
arvelduskonto nr 10220040266014
SEB Eesti Ühispangas.

Järlepa sai külavanema

Tamara Anderson

11. jaanuari õhtul toimus Järlepa algkooli ruumides küla üldkoosolek.

Päevakorras: 1. Järlepa ja Jaluse küla Juuru valla arengukavas. 2. Külavanema valimine.

Koosolekust võttis osa 30 inimest, külalisteks vallavanem Margus Jaanson ning haridus- ja kultuurispetsialist Aili Normak.

Kes on läbi lugenud Järlepa ja Jaluse küla arengukava, see teab täpselt, millest koosolekul juttu oli. Jälle toodi

välja meie „valupunktid“: külakeskuse puudumine, lagunenud paadisild, teede olukord (talvel libe ja muul ajal „auk augus kinni“), amortiseerunud veetrassid, kallid küte jne. Vallavanem Margus Jaanson on Järlepa küla muredest teadlik, kuid sellel õhtul kergekäeliselt lubadusi ei jagatud. Järlepa küla hetkeolukord on niisugune nagu ta on, meil jääb valida, kas leppida sellega või midagi muuta. Teada tõde on ka see, et virisemise ja intriigide sepitsemisega ei muutu midagi.

Probleemide lahendamiseks on vaja raha, kuid on ka valdkondi, kus iga küla-

elanik saaks ise midagi ära teha, et meie kodu muutuks turvalisemaks, kaunimaks ja hubasemaks. Kui me vaid suudaksime näha oma koduuksest kaugemale...

Lootustandev oli näha elevust ja teotahet koosolekust osa võtnud noorte silmis – no teeme midagi ära! Ja koosoleku teises osas tegimegi. Valisime külavanema! 24 poolthäälega osutus valituks **Indrek Malken**, keda sõbrad olid valmis nõu ja jõuga alati aitama. Loodame, et koostöö vallavalitsuse ja külavanema vahel hakkab sujuma ja meie elu läheb aina paremaks!

Märtsis on asja Härglasse

Härglasse võib tulla muidugi igal ajal, aga märtsis kutsume külla näitust vaatama ja eakaid üht mõnusat pärastlõunat veetma. Kohalikud aktiivsed perenaised kutsuvad külla valla eakaid, kes on harjunud koos käima Juurus. Lõhume rutiini ja saame seekord kokku Härgla raamatukogu saalis 21. märtsil kell 14.00. Veedame paar mõnusat tundi kohvilaua ääres ja vaatame Härgla naiste käsitöid, mis on välja pandud raamatukogu ruumides. Sõnavõttud ja etteasted igalt osavõtjalt on teretulnud. Ise teeme, ise naudime!

Härgla naisteklubi

Oli südant soojendav õhtutund

1. veebruaril kohtusid Juuru kirjandushuvilised näitleja Enn Klooreniga. Välja oli kuulutatud kirjanduslik kaminaõhtu Juhan Liivist ja tema luulest. Müürilehed üles seatud ja kutsed paljudele välja saadetud, jäime ootama rohkem osavõttu. Huvilisi tuli siiski vähem, kui lootsime.

Nii ilusat esinemist ei osanud oodata. Juhan Liivi eluloo ja luuletuste hingestatud esitus põimus muusikaga kauniks tervikuks. Kuulasime lummatult, liikudes mõttes kirjaniku lapsepõlve, kooliaega ja loominguradadele.

Märtsi alguses on lubanud külla tulla Andrus Kivirähk, aprilli lõpus Aita Kivi. Jälgige reklaami!

**Ilve Tommingas
Malle Talvoja**

Illar Eesik

(18. II 1932 – 29. XII 2005)

In Memoriam

Adra Mihkli järeltulija

Adra Mihkel, liignimega Tein, elas Mahtra külas Väike-Adra talus. Peale isa surma 1857. a. septembris sai ta talupere-meheks. Kuna see oli vaid kolmepäeva-koht, siis tehti mõisa teotööd ära oma perega. Mihkel oli juba nooruses kogenu mõisasundijate ülekohut.

30. mail 1858 kutsus vallatalitaja Hans Tertsius Mahtra talupojad enda juurde nõu pidama, sel ajal saabus Habajast Miina Hermes kohutava teatega. Seepeale öelnud Adra Mihkel: „Jah, kui asi on nii, et meid, kuigi me oleme süütud, tahetakse niiviisi karistada, siis me oleme sunnitud otsima abi, kuna meid on väga vähe ja äärmisel juhul tõenäoliselt tuleb sõda.“

Samal päeval Juuru kirikukõrtsis toimunud ümbruskonna vallatalitajate nõupidamise järel käis Adra Mihkel Kaiu talitajale sõna viimas.

Harmist pärit sõdalased veetsid sõjaeelse öö Adra Mihkli talus. Samal õhtul ütles Mihkel Tein enne magama heitmist oma naisele: „See on viimane öö, millal ma puhkan.“

Mihkel oli sõjas tegus mees. Eks ta noor naine tundis muret ja tuli meest mõisa juurde vaatama. Jutustades sellest kohtus, ütles Ann: „Talle ei meeldinud minu ilmumine ja ta saatis mu ära sõnadega – mine laste juurde.“

Mihkel ei lõõnud Mahtra sõjas kartma, ta püüdis sundida arakslõõnud teo-meest Jüri Sille võitlusse tagasi pöörduma.

„Hurraa, moameeste võit!“ hüüdis Adra Mihkel, kuna ta rõõmsasti oma teivast keerutas. Sel silmapilgul pöördus sõdur, kes püssi täites siit praegu mööda oli lipsanud, äkitselt ümber ja hüüdis kõige selgemas eesti keeles Mihkli poole: „Küll ma sulle näitan, kelle võit on! Säh!“ Püss paukus ja Mihkel langes surnult maha“, kirjutab Vilde oma romaanis „Mahtra sõda“.

Viimasel hetkel jõudis naine tema juurde. „Ta andis mulle kätt, jättis minuga jumalaga, öeldes paar sõna, ja suri“.

Ann lõikas kase tüvesse mehe mälestuseks risti ja kohalik rahvas hoolitses selle eest, et see kinni ei kasvaks.

Adra Mihkliil ja Annel olid tütred Tiigu ja Leenu. Anne vend Oti Jüri Rosenmäe sai Mahtra sõjas osalemise eest

400 hoopii kadalippu ja saadeti Siberisse.

Pärast Adra Mihkli surma tuli tallu uus peremees Tõnu Adra, kes abiellus hiljem leskperanaise Annega.

Hans Jesik tuli 1846. a. vallalise noor-mehena Vigala kihelkonnast Nurtust Mahtrasse mõisavahiks. Ta kosis koha-pealt Tooma talust peretütar Leenu. Neil oli poeg Priidik.

Hans Jesiku naisevend, Tooma talu peremees Juhan Reinvard, sai samuti Mahtra sõjas osalemise eest 400 hoopii kadalippu ja saadati Siberisse.

1878. a. laulatati õigeusklikud Feodor Esik (Priidik Jesik) ja Adra Mihkli tütar Elena (Leenu) Tein. Noor perekond elas alguses mõni aasta Mahtras, aastajagu Kuimetsas, peale seda aga Mahtra Kasa talus, mille otsidki päriks. Kasal veetis oma viimased eluaastad ka Adra Mihkli lesk Ann.

Priidik ja Leenu Eesikul sündis 10 last, kellest täiskasvanuks sai kuus. Kaheskas laps peres oli poeg Theodor (1897–1976), Illar Eesiku isa.

1899. a. ostis Kolga-Jaanist pärit Mihkel Saks päriks Mahtra Tammemäe talu. Pereema Anu oli maarohtudega ravitseja ja sensitiivsete võimetega, ta oli ka küla ämmaemand. Peres oli seitse last, eelviimane tütar Helmi (1902–1941) oli Illar Eesiku ema.

1924. a. kevadtalvel abiellusid Kasalt Theodor Eesik ja Taga-Tammemäelt Helmi-Emilie Nurk.

Kuna Theodor käis Eesti Vabadesõjas, siis sai ta Aru asunduskoha. Laenude abil rajas ta talu ja ehitas hooned. Koha suurus oli 28,78 ha, sellest põldu 8,5 ha.

Perre sündisid lapsed Ellen (1924–1944), Melania (1927) ja Illar (1932–2005). Vanaema Anu Saks elas ka lõpuks Arul, Illar Eesiku isatalus.

Pere oli töökas ja kultuurihuviline. „Lahkelt võeti laulu- ja pillimehi vastu veel Aru talus Eesiku peres, kus peremees ja perenaine olid lõbusad ja tantsuhuvilised.“ Nii kirjutavad oma raamatus „Mahtra küla“ H. Laars ja F. Müürisep.

30. mail 1940 esitas Theodor Eesik sooviavalduse perekonnanime muutmiseks, kuid 15. juunil 1940 tuli vastus:

avaldus jätta rahuldamata, sest „Eesik“ on eestiline ja taotletud liignimi „Aru-mets“ on kaitseregistris.

1941. a. suvel oli talus suur õnnetus. Kogu pere juuresolekul tabas pereema surmav pikselöök. Peale ema surma elas Arul paar aastat kaasüürilisena Salme Tasa oma kahe pojaga, sest nende maja oli maha põlenud.

Võõrasema Viia oli peres aastatel 1944–1955, kuid halvad suhted laste ja hiljem ka mehega viisid lahkuminekuni.

Aktiivne isetegevuslane

1948. a. sügisel lahkus Illar kodust Tallinnasse raamatupidamiskursustele. Alates sellest ajast algas iseseisev elutee, ehkki vahetevahel sai koduses Aru talus lühemalt või pikemalt elatud.

1949. a. moodustati kolhoosid ning isa Theodor pidi loobuma omarajatud talust. Sel ajal oli majapidamises kolm hobust ja samapalju lehma. Talus oli muu tehnika kõrval ka heinaniidumasin.

Oma karjääri võimuorganites alustas Illar Eesik saadikuna 1950. a. Kaius. Tõsine töömeheperiood algas pärast sõjaväeteenistust 1955. a. alguses.

Sama aasta alguses liitus ta Juuru rahvamaja näiteringiga, 1955. a. märtsis sai lavaküpsiks noorsoonäidend „Lumepall“, kus ta mängis Dicki osa.

1956. a. jõudis noorterühma esituses

Illar Eesik

Jaan Tertsiusse autasustamisel osalejad (vasakult): Helmot Abel, Ülo Allvee, Ants Kruusimägi, Jaan Tertsius ja Illar Eesik.

Fotod MAHTRA TALURAHVAMUSEUMI KOGUST

lavale T. Västriku ühevaatuseline komöödia „Kõik olgu tip-top“, millega esineti ka Raplas noorsoofestivalil. Žürii määras ringile I preemia. Võidukas kollektiivis oli Illar Eesikul peaosa.

1957. a. etendus Liivese näidend „Linnud lahkuvad pesast“, kus üliõpilasest sportlast Olevit mängis jällegi Illar. Sama aasta sügisel sai lavaküpseks „Bernhard Riives“, kus tal oli maamehe osa, 1958. a. 12. juuli „Tuulise ranna“ esietendusel Külaotsa Reediku ja Laulu-Kaarli osad. 60ndatel mängis ta Raplas Linda Rausi lavastatud muusikalis parunit.

Tantsurühmad, laulukoorid, sega- ja meesansamblid – kõikides nendes osales ta juba oma töömeheelu alguses 1950. a. ja nii kestis see kuni 2005. a. veebruari keskpaigani, mil tervis hakkas alt vedama.

Oskar Uudeküll, kellega Juurus ühes majas elati, meelitas mehe spordi juurde. Sealtmaalt algas huvi kergejõustiku ja võrkpalli vastu.

Juurust kosis ta endale nooriku Luule, siin sündisid lapsed Leho ja Ülle. 1962 kolis noor perekond ära, sest amet Raplas eeldas ka sealset elukohta.

Illar Eesik ja Mahtra sõja tähtpäevad

1948. a. „Mahtra sõda 90“ tegevtoimkonnas korraldas Illar Eesik jalgrataste hoiustamist – peol oli 300–400 jalgratta-omanikku. Koos paarimehega piirasid nad postide ja kõitega platsi, tegid mitusada papist kahekordset numbri-komplekti, üks riputati ratta külge, teine anti omanikule.

1958. a. „Mahtra sõda 100“ oli I. Eesik segatööstuskombinaadi Juuru-Kuimetsa tsehhi meister ja sai ülesande ehitada Eeru kõrtsile rookatus. Polnud meistreid. Kuna isa Theodor oli teinud õlgkatuseid, siis pidigi isa poja välja aitama. Theodor meisterdas katust ning poeg Illar oli talle abitööline. Kahjuks oli roog väga halva kvaliteediga ning katust ei pidanud kuigi kaua vastu.

1993. a. „Mahtra sõda 125“ pidas ta ettekanne 1858. a. sõjasündmustest ja sellele järgnenud karistusaktsioonist.

1998. a. „Mahtra sõda 140“ kutsus muuseum üles kirjutama teemal „Mina ja Mahtra“. Tänu sellele sündiski Illar Eesikul uurimus „Adra Mihkli lugu“.

16. mail 1998 istutasid vennaste lapsed Illar Eesik ja Silvia Kuusemets uue Adra Mihkli kase. „Aeg tegi oma töö ja vana puu lakkas olemast. Eks elu pea edasi minema,“ ütles ta ise.

2002. a. pidasid õde-venda koos oma sünnipäeva: Melania 75. ja Illar Eesik 70. Selleks tähtpäevaks ilmus Illar Eesikult rikkalikult illustreeritud põhjalik uurimus „Adra Mihkli sugu“. Iga peokülaline sai autorilt trükisooja raamatu. Peolt lahkudes oli kõigil võimalus kaasa võtta Eesiku valmistatud kaseviht. Lõpuks oli vihtade kast tühi, nagu ta ise rõõmustades ütles.

Illar Eesik on tsiteerinud Eerik-Juhan Truuvälja ütlust: „Inimene kannab kaasa oma elulugu, rahvas oma ajalugu.“

Oma ja paljude sugulaste elulood on Illar Eesik ise raiunud raamatusse „Adra Mihkli sugu“. See raamat ei kannu endaga kaasas üksnes paljusid elulugusid, vaid kokku on see Mahtra rahva mitme põlve ajalugu.

Mahtra Talurahvamuuseumi nimel

Rait Talvoja

Odavast materjalist hinnatud taieseni

Eino Salmiste
salmiste@hotmail.ee

Paavlipäevale järgneval päeval võeti Mahtra Talurahvamuuseumi näituste saalis maha vabakutselise tekstiilikunstniku ja kujundaja **Kadi Pajupuu** puidust vaipade näitus „Puutöö“. Ekspositsioon oli 8 huvitavat taiest: „Vettevisatud kivi“, „Jeeeee“, „Past Present“, „Ruloo“, „Kandle ja naablid“ (kaks tööd), „Kuppel“, „Minu majalik elu“. See viimane oli oma teostuselt erinev ja kaunistas ka mõni aeg hommikuse „Terevisiooni“ stuudio tausta.

Mida kujutavad endast puidust vaibad? Vaiba raamistiku moodustavad alumine ja ülemine liist, kuhu kinnituvad lõimed ja lõimedega ristub kude. Sellisele alusele paigutab kunstnik oma

kompositsioonilise otsustuse järgi spooniribad ja tükikesed, sidudes need omavahel mitmesuguse nõörpõimega. Arvuti-töötlemise ja siiditrüki järel kantakse piltkujutis spoonile. Spoon on mööblivalmistamise jääk, milleks kasutatud kaske, pööki, saart jm. Autor kirjutab ise: *Koon puust vaipu, kuna puit on selline materjal, mis ei salga läbielatud – aastatriipudes saab kõik salvestatud. Sellel näitusel on väljas viimase viie aasta töid. Minu vaipade puidupinnad on ikka suguluses plankude ja puumajadega. Ja nii nagu võivad plangud säilitada jälgi juba ammu ÄRA olnud kontserdi plakati, või toaseinat tunnistada olnud tapeedi/elu kihtidest, nii ka kujutised minu vaipades püüavad puidus salvestatud ajale toetudes mingit eelolemist või hetke pikendada. Ajutise mõõdu-*

tundetu venitamine, nii, et see muutub lõpuks õhukeseks-õhukeseks ja rebenenb.

Kadi Pajupuu on 42-aastane, lõpetanud 1986. a. kunstiinstituudi, töötanud vabakutselise kunstnikuna, Eesti Kunstiakadeemia õppejõuna ja tekstiilikunsti osakonna juhatajana. Ta on Eesti Kunstnike Liidu, Eesti Tekstiilikunstnike Liidu ja Eesti Muinaste Seltsi liige. Tema rikkalikku loomingulist annet ja energiat on jätkunud raamatute, kogumike, mälestusnäituste kujundamiseks ja arvukate gobeläänvaipade valmistamiseks. Tema loomingut on tutvustatud valik- ja personaalnäitustel Lätis, Leedus, Ungaris, Soomes, rääkimata Eestimaa paljudest paikadest ning teda on tunnustatud mitmesuguste auhindade ja kultuurkapitali tänupreemiaga.

▲ Näide Kadi Pajupuu loomingust.

► Mahtra Talurahvamuuseumi direktor Tia-Helle Schmitte tänab Kadi Pajupuud (vasakul).

EINO SALMISTE fotod

Kõigel on kõigega seos

Aili Normak
aili.normak@juuru.ee

1. veebruarist kuni 16. aprillini saab Mahtra Talurahvamuuseumis vaadata näitust „Viinapuuväät ja maasikakiri“. Eesti Rahva Muuseumi ja Adamson-Ericu Muuseumi ühistööna valminud näitus tutvustab ühe Euroopa kõrgkultuurist pärineva motiivi arendusi eesti rahvakunstis ja kunstnik Adamson-Ericu loomingus. Näitus sai 2004. aastal Narvas Eesti muuseumide VII festivali pea-preemias. Näituse kuraatorid on Vaike Reemann (ERM), Ülle Kruus ja Kersti Koll (Adamson-Ericu Muuseum). Näitu-

sega käib kaasas õpilastele mõeldud töövihik, mille on koostanud Vaike Reemann ja Kai Tuvik.

Vana Testamendi järgi on viinapuu tähtsaim viljapuude hulgas. Viinapuust sai aja jooksul ristiusu koguduse sümbol, mida keskaegsed kunstnikud hooneid (ka kirikuid) kaunistades sageli kasutasid. Näitusel näeme fotosid keskaegse Tallinna majade aknapõskedest, mida ehivad viinapuuväädid. Ja siis leiame sama motiivi lõigatuna rangipuudesse, mis pärit Rapla kihelkonnast Pörsakult või Raikküla vallast Suitsu külast. Aukoha näitusel on aga saanud meie oma Juuru kihelkonnas Kaiu vallas Ärisma

külas Villema talus valmistatud toolid. Nende seljatugesdesse on talumees Jüri Preitoff vorminud kauni väädimustri.

Kui neid kaunistusi rangipuudel või toolileenidel vaadates püüda leida mõnd Eestimaale omasemat marja, liigub mõte maasikatele. Selle sarnasuse tõttu hakkas kunstnik Adamson-Eric ornamendi maasikakirjaks kutsuma. Näitusel võib imetleda Adamson-Ericu valmistatud metallehteid ja nahkehistoid, mida kaunistamas ikka seesama viinamarjamaasika motiiv. Korraldajad aga loodavad, et näitus „ajab üha uusi võrseid“, kandes juba tuttavad kujundid uutele esemetele.

Spordiaasta 2005

Hannes Vald

Esmalt on kena nentida, et Juuru valla sporditegevus väärtustub aasta-aastalt. Tegijaid on mitmel rindel, noored jõudnud-jõudmas vabariigi tippu, meistritiitleidki ette lugeda. Kirjatüki eesmärki siiski vallaspordi tegemised.

Kõigepealt rahvaspordi suurvõistlustest. Valla koondis osales nii Eesti kui ka Raplamaa tali- ja suvemängudel, kõvaks saavutuseks võib lugeda kolmandat kohta maakonna talimängudel, seda suurvaldadega konkureerides. Muret tekitab võistkondade koostamine, üha enam jääb raskus koolilaste kanda.

Valla suvemängud (kuuendad) on samuti kriisistaadiumis, sel aastal loo-

dan võistlejate-võistkondade arvu suurenemist valla entusiastlike külavene-matega koostegutsemisel. Veel traditsioonidest. Maakonnapiire ületavad juba mitmeid aastaid korraldatud Mahtra jooks, nüüdsest Mahtra Suurjooks (Rain Tulp, Toomas Malva), maastikujalgrattakross (Margus ja Mart Ruus). Teist aastat toimus ja taotleb samuti pikaealisust Juuru esivõistlus mitmevõistluses, lisandusid ju kümnevõistlejatele seitsme alanaised ja poisid.

Pallimängud. Esmakordselt oli valla esindatud maakonna korvpallimeistri-võistlustel kahe meeskonnaga. Juuru korvpallimeeskond mürab jätkuvalt esiliigas, gümnaasiumipoisid omandasid kogemusi teises. Võrkpallimeeskond

(J-Klubi nime all) võitles karikavõistlustel end veerandfinaali, Juuru suviseks tõmbenumbriks on jalgpallimeeskonna kodumängud.

Uutest tegemistest. Jaanipäeva paarivõrkpalliturniir oli esimesel katsel üllatavalt osavõtjaterohke (9 segapaari). Eestimastaapsete esmakorraldustena toimusid mälumäng Juuru Spordikilb (Peep Vahrik) ja autode võidukihutamine Juuru Jõulusprint (Maarek ja Marco Lee). Tagasiside ja lai kandepind näitavad edasist perspektiivi.

Täna kõiki spordinaisi-mehi, korraldajaid-kohtunikke tulemuste ja tegemiste eest. Ja veel – kel uusi mõtteid, andke aga varakult teada.

Tervistav päev
kõigile!

Tulge ujuma!

5. märtsil 2006

kell 12.00-14.00

Valtu ujulasse

Buss väljub Juuru

Rahvamaja eest kell 11.30

Järlepa ja Härgla piirkonna rahval palume teada anda, kas on transpordi soovijaid (marsruudi koostamiseks)

Info: Marina Runno tel. 514 9827,
484 4409, Hannes Vald tel. 527 4283

LUGUPEETUD RELVAOMANIKUD,

palun vaadake üle oma relvaloa kehtivusaeg, sest paljudel lõpeb see aastal 2006!

Vastavalt relvaseaduse § 41 lg 3 p-dele 1, 2 ja 3 tuleb relvaloa pikendamise taotlus esitada Lääne Politseiprefektuurile üks kuu enne kehtivusaja lõppu.

Tähtaja möödumisel võetakse relvad ära ning relvaomanikku võidakse karistada vastavalt relvaseaduse § 89⁴ lg-le 1 rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga.

Lääne Politseiprefektuuri Rapla politseijaoskonna korrakaitsetalituse lubade ja liitsentsidega tegelev spetsialist Valeri Tõrik võtab kodanikke vastu iga päev kell 09.00–11.00 ja 13.00–15.00, välja arvatud kolmapäeva ennelõunal ja reede pärastlõunal. Tööpäeviti saab relvuriga kontakti, helistades telefonil 489 2934 või 504 1549.

Meeldivat koostööd soovides

Valeri Tõrik
Lääne Politseiprefektuuri
Rapla politseijaoskonna
korrakaitsetalituse spetsialist

SINU METS – METSA- OMANIKU NÕUSTAJA

Ilmus metsandusliku ajalehe Sinu Mets uus lehenumber.

Ajaleht ilmub Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusel ning on tasuta jagatav maakondlikes keskkonnateenistustes ja vallavalitsustes. Uue lehenumbri teemad:

- metsasektori konkurentsivõime,
- madalaboniteediliste raiesmike uuendamine,
- tehnovõrgud erametsas,
- metsade kaugseire,
- maaomaniku õigused jahipidamisel,
- talumetsa majandamise konkurss 2006,
- metsamajandamiskava koostamise finantseerimise uus kord,
- põllumajandusmaa metsastamise toetus,
- metsamajanduse ja maaparanduse toetamine.

Samuti on ära toodud mõnede metsaühistute tutvustused, tegevus ja edasised plaanid. Lisaks veel väiksemaid soovitusi ja selgitusi.

Piiratud eelarve tõttu ei saa kahjuks ajalehte tellida. Kõik soovijad peavad leidma võimaluse läbi astuda keskkonnateenistusest või vallamajast. Oodatud on kõik metsanduslikud küsimused ja ettepanekud järgnevate lehenumbrite koostamiseks.

Ajalehe väljaandja: **MTÜ Ristikhein**. Postiaadress: Maarja, 49102 Jõgevamaa. Koduleht internetis: www.hot.ee/sinumets.

Eks elu vagude vahel ole kõike

(Viljandimaa vanasõna)

Eino Salmiste
salmiste@hotmail.ee

Kui Mahtrasse Oja tallu uued omanikud elama asusid, polnud kellelgi aimu, mis inimestega tegemist on. Ikka on mindud ja tulnud ning liigset uudishimu peetakse kohatuks. Nüüd, enam kui 8 aastat hiljem, pole see teadjate ring ehk oluliselt suurenenud. Kas küla peaks oma rahvast rohkem teada saama? Tore oleks. Aga kindlasti peaks teadma nendest inimestest, keda elu on halastamatult vintsutanud, kes on võimude ja valitsuste pärast süütult kannatanud. Ehk mõistaksime siis paremini hinnata üldinimikke väärtusi ja hukka mõista kurjust.

Hedda Krass oli 2-aastane, kui ema Alise tiisikusse suri. Isa Villem pidas Arukülas Igaveres 90-hektarilist Väljaku talu, kus töös ei antud kellelegi hõlpu. Ehk see oligi põhjuseks, mis 18-aastast neidu ringi vaatama meelitas. 1942. aastal astus ta propaganda mõjutusel vabatahtlikult Saksa riigi tööteenistusse ja ruttas koos teiste omasugustega Saksa maale. Tal polnud aimugi, et see samm tema elus nii palju muudab. Teenistus-aeg ühes Saksa talus jäi lühikeseks. Sõja lõpp tõi elus olulise pöörde. Natsliku Saksamaa kapituleerumise järel hakati inimesi läbi interneerimislaagrite asukohamaadesse tagasi saatma. Loomulikult uuriti eelnevalt iga inimest. Hedda jäi võitjatele silma kui vaenlase vabatahtlik tööteenistuja ja kuulutati muidugi isamaareeturiks. Nende koht oli aga teadagi vanglas või Siberi töölaagris. Süüdimõistetute ešeloni asukad

Hedda ja Valter Korsten

Foto ERAKOGUST

poetati laiali erinevatesse kinnipidamiskohtadesse Venemaal. Hedda sattus Sverdlovski oblastis asuvasse Soslavski kinnisesse laagrisse, kus põhiline töö oli metsalangetamine. Laagrielu ei taha keegi niisama meenutada. Üldplaanis on see sarnane tuhandetel, ometi on igaühe saatus eriline. Hedda tuli sellest olukorrast väärikalt välja. Pärast vabanemist oktoobris 1955 suutis ta leida töökoha, teenida tööalase tunnistuse, luua perekonna. Kooselu tubli töömehe, elektrik-automaatiku Valter Korsteniga on kestnud juba 45 aastat.

Hedda on autasustatud

represseeritute rinnamärgiga *Murtud Rukkilill*. Täni tunneb ta suurt uhkust, et president Lennart Meri selle talle isiklikult Märjamaal üle andis.

Ka Hedda ema vennad Harald, Villem ja Jüri kannatasid võõrvõimu all. Harald Abram lõpetas Tartu Ülikoolis *cum laude* õigusteaduskonna, töötas Tallinnas prokurörina ja arreteeriti 1941. aastal. Siberisse saatmisel leiti ta enne Valgat rongist mahavisatuna. Olevat ise mürki võtnud!

Villem oli metsavend. Amnestia välja kuulutamisel seadis ta end Raasiku vallamajja üles andma, istus trepile ja seal ta surigi. Jüri küüditati samuti, kuid tuli Siberist tagasi nagu Haraldi nainegi.

Nüüd, Hedda 80. juubelil kogunesid Oja tallu sugulased, head tuttavad ja naabrid, et soovida paljunäinud, toimekale ja elurõõmsale naisele edasisteks päevadeks kõige paremat.

Sünnipäeval (vasakult): Valter Korsten, Hedda onupoeg Hans Abram ja juubilar.

EINO SALMISTE foto

Miks on vaja noortekeskust?

Kristel Berednikov
Noorsootöötaja

Noorsootöö seadus määratleb, et noorsootöö on noortele arendavaks tegevuseks tingimuste loomine, mis võimaldab neil oma vaba tahte alusel tegutseda väljaspool perekonda, õppekava ja tööd. Selle seaduse alusel on noor 7- kuni 26-aastane isik.

Noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos nendega, kaasates neid noorsootöö otsuste tegemisse. Noorsootöös

lähtutakse noorte tegelikest vajadustest, huvidest ja soovidest ning see põhineb noorte osalusel ja nende vabal tahtel. Noorsootöö teenust võiks ja tulekski pakkuda võimalikult nende elukoha lähedal ja selleks teenuseks võiks olla Avatud Noortekeskus.

Avatud Noortekeskus pakuks noortele võimalust kuskil olla ja ühiselt teiste noorte/sõpradega ka midagi teha. Projektide abil saaks ka ühiseid üritusi välja mõelda ning korraldada. Avatud Noortekeskuses kehtivad ka seadused,

näiteks ei tohi keskuses alkoholi ega muid mõnuaineid tarvitada ega nende mõju all seal viibida.

Eriline rõhk on noore koostööskuste arendamisel teiste noortega, suhtlemis- ja koosolemise võimaluse loomisel.

Noortekeskus ei ole võluvits, mis kõik piirkonna noorte probleemid lahendab, kuid kindlasti tegeldakse seal probleemide lahendamise ja võimaluste otsimisega lähtuvalt ressursidest.

Tunnike metsaraamatu avatud lehekülgedel

Eino Salmiste
salmiste@hotmail.ee

Päev pärast nuudipäeva. Õhukülma vaid 4-5 kraadi. Eilne okstele langenud jäide on muutunud hõbedaseks härmatiseks, täielik vaikus, üksik tihaselaul ja sekka kaugemalt kostev automüürin. Kuna juba mitu päeva pole taevasõelast midagi värskemata alla raputatud, on metsaraamatu valged leheküljed tihedalt täis kirjutatud. Sealt võib välja lugeda tegevusmärke metsaasukate igapäevastest toimetustest.

Kõige rohkem on oma askeldustest märke jätnud metskitsed (zol. *kaber, kabrad*). Üle lagendiku jõudes lõhestab vaikuse äkiline röögatus. Sokk annab karjale märku: keegi on nende valdustes. Kari kaob igaks juhuks tülitajast ohutusse kaugusse, puude vahelt paistmas vaid valged taguotsad. Sealt seiratakse uudishimulikult, kaelad õieli, et vajadusel iga hetk edasi tormata. Sokk jätkab röökimist – ilusa looma kohta kole hääl! Loomadel on viimastel aastatel olnud hea põli, sellel aastal eriti. Lund on vähe, mõne sõratõmbega on taimkate nähtaval. Siin-seal on märgata magamisasemeid. Need on kulu või samblani lumest puhtaks kaabitud ja vähene külje alla jäänud lumekübe kehasoojusest lõplikult ära sulanud.

Loomade jäljerajad suundunud metsast üle suure tee aleviku poole. Sinna meelitavad neid teeäärased taliviljaorased ja korrumajade aedade sügisese õunasaagi mahapudenenuid jäägid. Otsituum kaup on õunaseeme, mis aitab kaasa loote arengule, organismi tugevnemisele. Imestan, kui leian kellegi magamisasemed niitmata jäänud põldheina kulust paarikümne sammu kaugusel maanteest.

Kitsed on talvel julged: nad teavad, et inimesed pole neile rasketel aegadel ohtlikud ja madal lumi võimaldab iga kiskja või koera eest põgeneda. Viimaste jälgi on aga metsa all kitseradadel küllalt palju näha.

Usk inimese loodussõbralikkusesse lööb mõnikord aga vankuma, kui metsaelu kriitilisema pilgu läbi hinnata. Mõnikord kuuleme metsast laske, mis ei viita avalikule jahile. Viimased kaks kõlasid alles uue aasta hakul. Miks seal lasti, või keda? Ehk mõnel mehel jäi aastavahetusel paar pauku üle ja see tuli nüüd uuel aastal taeva poole kõmutada? Või proovisid poisikesed oma pürotehnilisi oskusi? Halvema poole paneb mõtte liikuma lagendiku serval nelja kuuse vahele ehitatud platvormi leidmi-

ne. Sellelt oleks tõepoolest mõnus loomi varitseda ning ka oma „damasserit“ proovida. Lähemalt uurides selgub, et lavatsile ronimine nõuab teatavat osavust. Arvatavasti on see ikkagi noortele kohaks, kus lihtsalt tore ümbrust jälgida, sooja ilmaga kaartegi taguda ja sõpradega niisama värskes õhus aega surnuks lüüa.

Raielangi serval on langetusest pääsenud hiigelkuusk, rinnakõrguselt mõõdetuna 3 meetrit ja 30 sentimeetrit lisa-

gi. Puu võib olla Rapla maakonna jämedaim hargnemata ühetüveline kuusk. Looduskaitstjad võiksid kuuse üle vaadata, vajadusel ehk kaitse allagi võtta. Nüüd on selle metsakuninga juurte alla keegi oma kodu rajanud. Uru ümbrus on tugevasti määrdunud, mis viitab eluaseme tihedale kasutusele. Saaklooma jäänuseid ega väljaheidet pole ümbruses näha. Huvitav, kes võib selle uru asukas olla? Uru sisemuse, ümbruse ja

jälgede uurimine andis vastuse – rebane. Sadakond sammu eemal leidus ka varese sulgi – see on tõesti reinuvaderi käekiri!

Metsatund jõuab lõpule. Rada viib üksiku taren, sealt edasi algab suure-

mate teedeta metsa- ja soola. Tuleb tagasi pöörduda. Nüüd võib tammuda keset masinate poolt sissesõidetud rada. Jäljed risti-rästi siin- ja sealpool teed: kits, jänes, koer, inimene – kõik mahuvad kõrvuti elama, kui tahame. Ümberingi vahelduvad kasvavad metsatukad ja võsastunud raielangid, kus kõdunema kipuvad puudelasud, maharaiutud ja vedelema jäänud hagu ja tuulemurru räga. Ei midagi, mis korda armastava loodussõbra silmale iluks. Siiski! Lumeteki all varjub metsakuklase uhke pesakuhil. Arvatavasti kihab see metsaprügi kogum kevadpäikese sooja jarel usinatest tööputukatest.

Meie urbaniseerunud eluviisi iseloomustab võõrdumine loodusest. Looduse kaunid pildid tuuakse teleri vahendusel kätte kogu laia maailmast, kuid me näeme neid vaid kahes mõõdus, lõhnata ja vahetu ümbruse tajuta. Mõni tugi-toolist loovutatud tund annab tagasi osagi sellest, mida tehniline pilt ei suuda edasi anda. Paljud käivad looduse ilu otsimas kaugetest ja eksootilistest maadest, et luiteliivadest, mägedest või kärestikest talletada mälestuspilte. Meie kodukarjamaade, metsade ja soode ilu tullakse samuti tuhandete kilomeetri tagant imetlema. Olgem siis oma looduse suhtes hoidvamad, ta pakub meile sageli seda, mida ei osatagi otsima minna.

Õnnitleme!

Sündis laps

Keily Vähi	24.11.2005	Pirgu
Hugo Lokk	05.01.2006	Juuru
Liis Juganson	09.02.2006	Hõreda

Õnne sünnipäevaks!

91	Mary-Leontine Trahov	16.02	Juuru
88	Anete Leinla	11.02	Juuru
86	Marta Läpišova	16.03	Järlepa
85	Malve Paul	21.02	Juuru
83	Hilda Anderson	08.02	Mahtra
	Õilme Liimets	04.03	Juuru
	Valve Tõntson	27.03	Juuru
81	Makelone Raudtamm	21.02	Härgla
80	Tamara Dorogina	08.03	Juuru
	Herta-Vilhelmine Tammer	11.03	Juuru
	Helju Pajur	16.03	Pirgu
79	Hilda Roosimägi	10.02	Järlepa
78	Leida Tertõšnaja	15.03	Lõiuse
77	Vilma Toomet	01.02	Juuru
76	Ervin Iisak	05.02	Hõreda
	Natalja Žurakovskaja	13.03	Juuru
	Aino Vähi	20.03	Järlepa
75	Vaike Alevi	03.02	Juuru
	Luule Vilks	05.03	Orguse
74	Vaike Randmaa	06.02	Atla
	Hillar-Verner Viinamägi	27.02	Jaluse
73	Elvi Remi	11.02	Vankse
	Valve Liblikas	15.02	Juuru
	Helvi Vilks	23.02	Juuru
72	Raul Tommingas	03.02	Hõreda
71	Antonina Märjama	01.02	Juuru
	Helvi Vaidla	14.02	Juuru
	Rein Paulus	16.02	Orguse
	Anton Lillemaa	17.02	Järlepa
	Elmi Adra	03.03	Maidla
	Harri-Lembit Siniallik	21.03	Juuru
70	Zoja Butõmova	09.02	Järlepa
	Luule Barnabas	19.02	Juuru
	Hilja Meister	26.02	Vankse
	Jaan Vahtramäe	26.02	Lõiuse
	Helmu Truusõot	11.03	Härgla
	Elve Niinepuu	17.03	Lõiuse
	Eha Mänd	21.03	Orguse
65	Dreszer Žanovicz	21.03	Pirgu
	Valeri Gnilenko	25.03	Pirgu

Jäädavalt lahkunud

Ester-Liis Kesk	15.05.1936–23.01.200	Maidla
Helve Ülejõe	01.03.1930–14.02.2006	Orguse

HANSAPANGA PANGABUSS

peatub Juuru vallamaja juures

27. veebruaril kell 9.00-10.00

Bussis saab teha kõiki enamlevinud pangatehinguid, kasutada sularahaautomaati ning internetiühendusega arvutit (pääsuks internetipanka ja hansa.ee keskkonda).

OSTAN pikema karvaga

väikest kasvu koera KUTSIKAI

(vahendamiseks Soome pensionäridele)

Info telefonil 51 903 404. Kuulutus ei aegu.

FIE TEOSTAB SANITAARTEHNILISI TÖID:

torustike paigaldus, boilerite, WC-pottide, kraanikausside, pesumasinate paigaldus. Kanalisatsioonimistuste kõrvaldamine. Keskküttesüsteemide läbipesu, torustike ja seadmete termoisolatsioonitööd.

Hinnad taskukohased ka maainimesele.

Kontaktid: tel 5668 1433, õhtuti kl 19.00-21.00 tel 675 6021, e-mail: ttahe@hotmail.com

Juuru Valla TEATAJA

Veski 1, Juuru alevik, Juuru vald, 79401 Raplamaa, juuru@juuru.ee, www.juuru.ee, trükk OÜ Vali Press, trükiarv 600

Vastutav toimetaja Aili Normak 484 4137, 527 1481, aili.normak@juuru.ee

Tegevtoimetaja Eino Salmiste 484 4255, 513 4232, salmiste@hotmail.ee

Keeletoimetaja Marju Vahtrik 484 4442

Küljendaja Anu Teras 484 4163, anu.teras@juuru.ee